

«Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасы Алтай ауданы бойынша білім бөлімінің «Алтай қаласының №9 орта мектебі» КММ

ТУРИСТ

ТУРИСТ АНЫҚТАМАЛЫҒЫ

Тақырыбы: «Шығыс Қазақстан облысының туристік орталықтары»
Номинация: «Облыстың экскурсиялық маршруттары»

Орындаған:

Есембаева Мөлдір, 10 «А» сынып
«Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасы Алтай ауданы бойынша білім бөлімінің «Алтай қаласының №9 орта мектебі» КММ

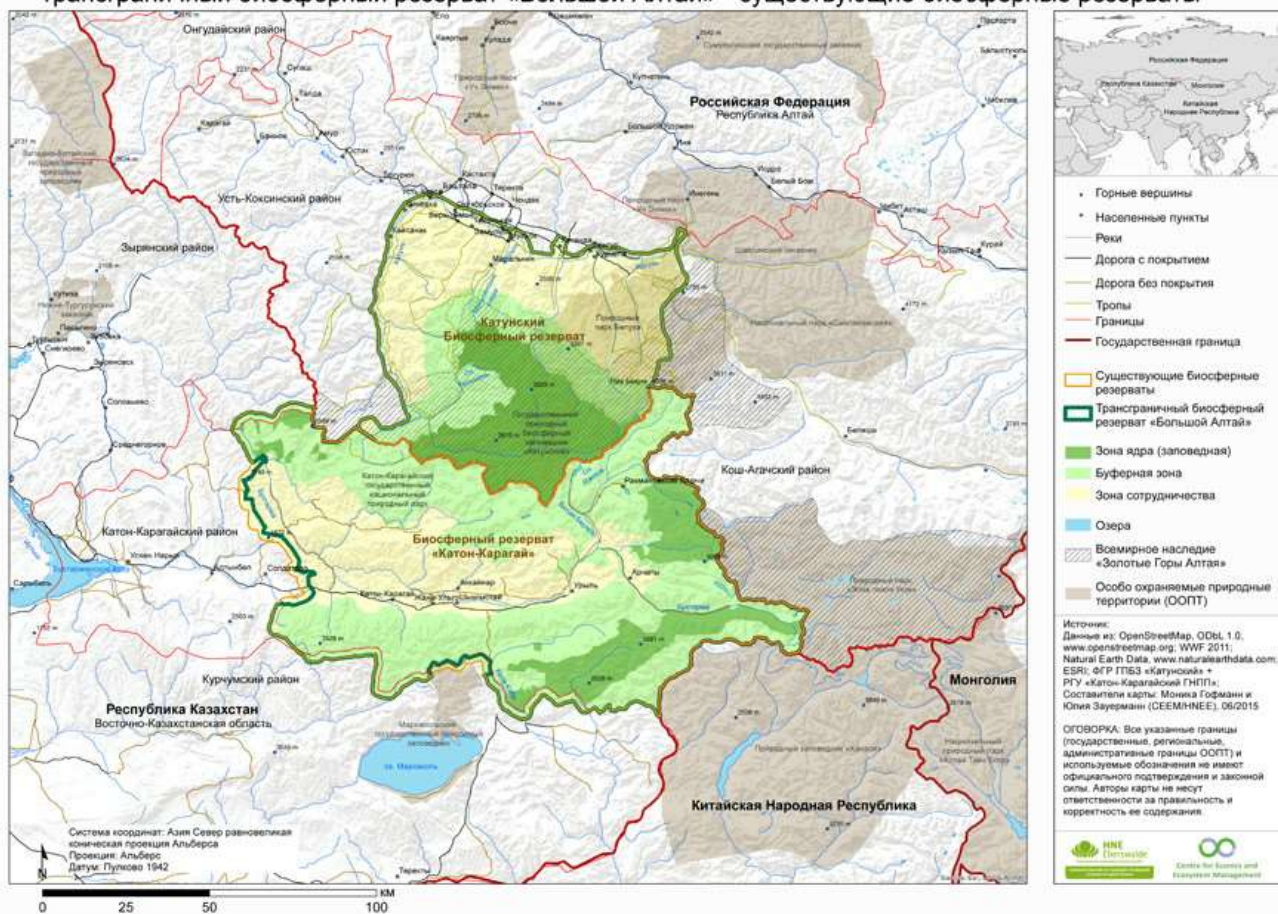
Жоба жетекшісі:

Джарылгасынова Айжан Ержанқызы
география пәні мұғалімі
«Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасы Алтай ауданы бойынша білім бөлімінің «Алтай қаласының №9 орта мектебі» КММ

Мазмұны

- **Кіріспе бөлім.....3**
- **Елді мекен туралы қысқаша ақпарат5**
- **Негізгі бөлім.....7**
 Өскемен –Маралды маршруты
 Өскемен-Орел шаңғы базасы
 Өскемен-Коробиха маршруты
- **Қосымша.....9**

Трансграничный биосферный резерват «Большой Алтай» - существующие биосферные резерваты

Кіріспе бөлім

- **Анықтамалық туралы жалпы мәліметтер** берілген анықтамалық облысымыздың басым, сұранысқа ие маршруттарымен қатар қысқы мезгілде актуалды Өскемен Алтай Орел шаңғы базасы, жылдың көктем күз аралығында әсем табиғатымен таң қалдыратын Өскемен Маралды бағыты, тарихты танып білу мен табиғатпен етене байланыты сезінуге мүмкіндік беретін Өскемен Коробиха бағыттарын қамтып отыр. Анықтамалыққа енген туристік маршруттың әр бірінді түсіндірмелер мен фотосуретермен толықтырылған.
- **Анықтамалықтың негізгі идеясы** табиғаты бай өлкеміздің туризмін дамыту, туристік маршруттардың білімділік маңызын арттыру.
- **Пайдалану бойынша ұсыныстар** Берілген туристік маршруттар бірнеше оқу бөлімдерін қамти отырып, зор білімдік маңызы бар.
- География ,тарих ,өлкетану , қазақ әдебиеті сабақтарында қолдануға болады
- Мысалы Өрел ауылына дейінгі жолда кездесетін Берел қорғандары тарих сабақтары ,6-7 сыныптарда**Маралды ауылына сапар** «Биологи» , «География» сабақтарында «Жергілікті жердің флорасы мен фаунасы» деген тақырыптарын толықтыруға көп ықпал етеді.
- **Коробиха ауылына сапар** тарих ,өлкетану сабақтарында маңызды, сондай ақ биология сабақтарында алған білімдерін қолдануда маңызды
- Орел тауындағы шаңғы базасы «География» сабақтарында 7,8 сыныптарда «Табиғат зоналары», «Биіктік белдеулері» тақырыптарында, сонымен қатар жергілікті компонентті қамтуда үлкен үлес қосады.
- **Мәдени танымдық** Біз 4 күннен кем емес мерзімге келуге кеңес береміз. Осы мерзім ішіндеҮлкен Нарын ауылындағы өлкетану мұражайына, Катонқарағай ауылындағы жергілікті өнімдер тұтынылатын базарға, Берел қорған мұражайына баруға үлгере аласыз.
- **Жылқы эко туризм** Жылқы әуесқойларына Катон жақын маңайдағы төбелерде бірнеше сағаттық қарапайым серуендеуді де, 6 күннен 14 күнге дейін созылатын шытырман оқиғалы серуенді де ұсына алады. Мысалы, «Мұзтау баурайында» бағыты.
- Катонда **спорттық рафтингке** жарамды ірі өзендер көп емес. Бірақ тыныш ағызылулар үшін керемет бағыттар да бар, онда тіпті балаларды да алуға болады. Ең қызығы – осында көптеген құстармен кездесуге болады, өйткені жағалаулардан оларға жақындай алмайсыз, ал судан Катонқарағайдың бай қауырсынды әлемін тамашалауға болады. Көктемдегі долы суды ұнататындар үшін санаттық қиындығы 3 тен 6 - ға дейінгі бағыттар да бар.
- **Шаңғы** Біз тауға жалғыз бармай, аймақты жақсы білетін және қауіпсіздікті қамтамасыз ете алатын мамандандырылған гидтерге хабарласуға кеңес береміз. Бұл Катонның туристерге ұсынатын барлық саяхат түрі емес. Белсенділік түрі әртүрлі аралас бағыттар жиыны бар.
- **Емдік туризм** Шығыс Қазақстанның ғажайып табиғаты сиқырлы қасиеттерге ие: бұл емдік сулар, балшық және радон. Жасыл төбелер, әсем тау шатқалдары, көптеген өзендер, көлдер адамдарға тыныштық пен тыныштық сыйлайды. Альпілік марал альпілік шалғындарда мекендейді; мұнда бірнеше ғасырлар бойы марал шаруашылығы және пантотерапия дамып келеді.

Катон-Қарағай

Шығыс Қазақстан
Катон-Қарағай

Елді мекен туралы қысқаша ақпарат

- **«ҚАЗАҚСТАН ЖЕРІНІҢ ШЕТІНДЕ»**
- Ғаламшардағы ең жұмбақ орындардың бірі – Алтай.
- Еліміздің шеткі шығыс нүктесі–Катон-Қарағай ауданы Шығыс Қазақстан облысы аумағының солтүстік-шығыс бөлігіналып жатыр және екі мемлекет шекарасының түйіскен жерінде орналасқан.
- Солтүстік және солтүстік-шығыста аудан Ресей Федерациясының Алтай Республикасының Усть-Коксинский және Кош-Агачский аудандарымен, оңтүстік-шығыста Қытайдың Шыңжаң Ұйғыр автономиялық ауданының Алтай округімен шектеседі.
- Ауданның шеткі шығыс нүктесінен Моңғолияның батыс шекараларына дейінгі қашықтық шамамен 40 шақырым құрайды.
- **БЕДЕР, КЛИМАТ**
- Ауданның бедері негізінен таулы. Барлық жағынан Катон-Қарағай Нарым, Сарымсақты, Тарбағатай, Оңтүстік Алтай, Листвяга, Қатын тау жоталарымен қоршалған.
- Аудан нақты төрт климаттық аймаққа бөлінеді:
 - Биік таулы (тундра-шалғынды)
 - Таулы-орман, артық-ылғалды
 - Таулы, орманды дала ылғалды
 - Тау-дала.Биік таулы және Таулы орман аймағының климаты өте ылғалды, орташа суық, кей жерлерде өте суық.
- Жазда олөте ыстық болуы мүмкін, ал қыста -45 градусқа дейін қатты аяз болады. Таулардың шыңдары мұздықтардың үлкен қабаттарымен жабылған, сондықтан Катон-Қарағай таулы өзендер мен бұлақтарға толы. Мұндай тұрақсыз климат Алтайдың тау жүйелерінің географиялық орналасуымен байланысты. Жер бедері әртүрлі ландшафт тардың түйіскен жерінде орналасқан: таулыжерлер, аңғарлар, жазықтар, ормандар, шабындықтар және тундра.
- **БІРНЕШЕ КЕҢЕСТЕР:**
- Күндіз қорғаныс индексі кемінде 50 болатын күн сәулесінен қорғайтын кремін қолданыңыз, жыл мезгіліне қарамастан - дененің ашық аймақтары өте белсенді ультра күлгін сәуле ленудің әсерінен тез күйіп кетеді.
- Масаларға қарсық ұралды өзіңізбен бірге алып жүруді ұмытпаңыз. Әсіресе маусым-шілде айларында олар ерекше көп және барлық қолжетімді құралдармен, соныңішінде дәстүрлі Алтай құралдарымен қорғануға тура келеді.
- Ұсақ шыбын-шіркейге қарсы немесе арнайы қорғауға арналған қалпақты өзіңізбен бірге алып жүру жақсы болар еді. Балықшының немесе омарташының қалпағы өте жақсы келеді.

Өскемен-Маралды

- Негізгі бөлім .Экологиялық,емдік сауықтыру ,білім туризмі

- Мақсаты : туристік білім мен дағдыларды бекіту,экологиялық мәдениетті тәрбиелейді, табиғатты қорғау
- Міндеттері: Маралды ауылына сапар жасау, «Маралды» пантымен емдейтін орталығында ем қабылдау, жергілікті жердің флора фаунасымен танысу,сарқырама, «Бес саусақ» табиғи нысанын тамашалау, Өрел ауылында орналасқан «Мұз тау» демалыс базасында дем алу,қысқы мерзімде шаңғы, коньки тебу
- Жас санаты кез келген жастағы адамдар
- Қозғалыс тәсілі атты , автомобиль
- Ұзақтығы 420 км
- Оқу бағдарламасының қай пәні бөлімі толықтырады Қазастан географиясы 9 сынып ,8 сынып «Табиғат зоналары» бөлімі» , Биология «Жергілікті жердің флорасы мен фаунасы»
- Маршруттың өту маусымдылығы мамыр- қазан
- Маршруттың жүру жолы Өскемен Алтай Катон Қарағай Берел Өрел

52.234534,
77.600589

Өскемен-Коробиха

Мәдени танымдық білімдік, Этнотуризм

Мақсаты: туған өлке тарихын зерттеу, табиғи ескерткіштермен танысу, туристік білімдерін нығайтады

Міндеттері: XVIII ғасырдан бері осында тұратын ескі сенушілердің өмірімен танысу, жеті ұрпақтан бері ара шаруашылығымен айналысып келе жатқан тұқым омарташылардың отбасымен танысу. Мұнда кержак сорпасынан дәм тату, қызылша квасының құпияларын білу, ескі славян қарағашымен жазылған кітаптарды парақтау, саз құмыралар мен тоқылған кушақтарды ұстау

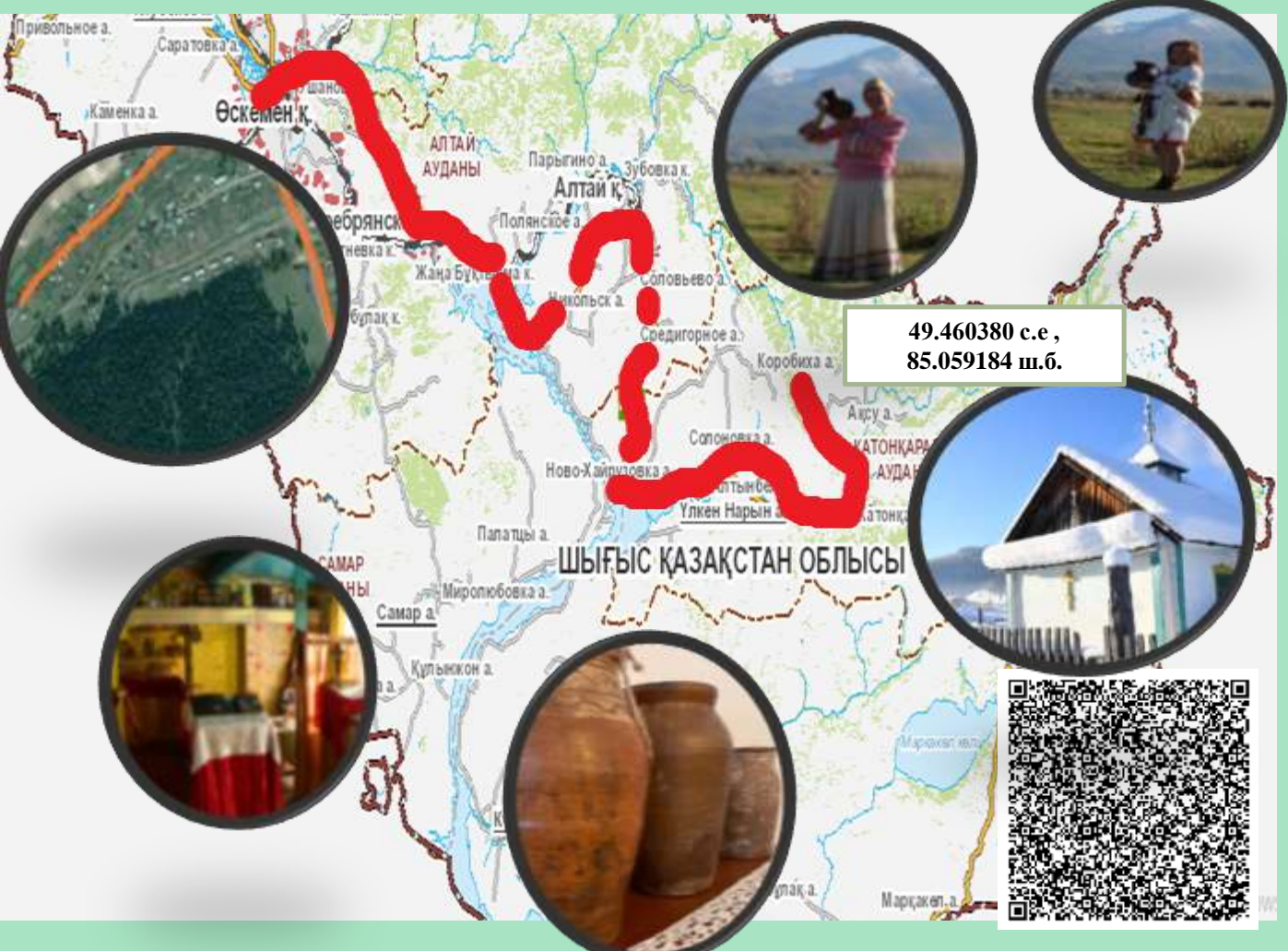
Жас санаты кез келген жастағы адамдар

Қозғалыс тәсілі жаяу. атпен, автомобиль

Ұзақтығы Өскеменнен 370,3 км Белкарагайдан 32 км

Оқу бағдарламасының қай пәні бөлімі толықтырады

Маршруттың өту маусымдылығы мамыр-қыркүйек

Өскемен-Алтай-Орел

Экологиялық, спорттық туризм

Атауы : Өскемен Алтай Орел

Мақсаты : туристік білім мен дағдыларды бекіту,экологиялық мәдениетті тәрбиелейді, табиғатты қорғау

Міндеттері: Быкова , Подорленок ауылына сапар жасау, жыл бойы қабылдайтын «Марал Сервис» ,КХ «Пант» пантымен емдейтін орталығында ем қабылдау, жергілікті жердің флора фаунасымен танысу, Орел ауылында орналасқан шаңғы базасында дем алу

Жас санаты кез келген жастағы адамдар

Қозғалыс тәсілі атты , автомобиль

Ұзақтығы 185 км

Оқу бағдарламасының қай пәні бөлімі толықтырады Қазастан географиясы 9 сынып ,8 сынып «Табиғат зоналары» бөлімі» , Биология «Жергілікті жердің флорасы мен фаунасы»

Маршруттың өту маусымдылығы мамыр- қазан

49.6371973,
84.2341201000
0001

Қысқартулар мен шартты белгілер тізімі

	Автомагистральдар
	Жабыны бар автожолдар
	Ауыл жолдары
	Дала жолдары
	Дала жолдары
	Гидрография объектілері
	Өсімдіктер
	Елді мекеннің шекаралары
	Аудан шекаралары
	Облыс шекаралары

Шаңғы базасы, таулы туризм

пантымен емдейтін орталықтар, шаруа қожалықтары

<https://www.instagram.com/reel/CpcWhlNM2oD/?igsh=N3BydTNRZzN2cXFm>

<https://www.instagram.com/reel/Cz8zX6ZIHg-/?igsh=MXN4MjN0Y2Y1NjluYQ==>

<https://vkomap.kz/Kaz>